

ریشه در مرداب

نویسنده: عبد رضا شریفی پور

سرشناسه : شریفی پور، علیرضا، ۱۳۴۲
 عنوان و نام پدیدآورنده : ریشه در مرداب / نویسنده: علیرضا شریفی پور
 مشخصات نشر: تهران : ارتش جمهوری اسلامی ایران، نیروی هوایی، مرکز انتشارات راهبردی نهاجا، ۱۳۹۵
 مشخصات ظاهری : ۲۴۳ص: مصور (رنگی).
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۹۵۴-۹-۵
 وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا
 موضوع : داستان های فارسی - قرن ۱۴
 موضوع : Persian fiction - ۲۰th century
 شناسه افزوده : ایران. ارتش. نیروی هوایی. مرکز انتشارات راهبردی
 رده‌بندی سگره : PIR۸۳۴۹ / ۹۳۷۵۹۱۳۹۵
 رده‌بندی یویی : ۸۴۳ / ۶۲
 شماره کتابشناسی ملی : ۴۱۰۵۱

نویسنده: علیرضا شریفی پور

ویراستار ادبی: امیر هوشنگ خادم دقیق، سید عباس حسینی بیدک و محسن میرزاخانی

طراحی جلد و صفحه‌آرایی: علیرضا عشقی فکور

امور رایانه و تایپ: امید قنبری - علی سلیمی - فاضل شکوهی

مدیریت چاپ و نشر: امیر هوشنگ خادم دقیق - علیرضا سموات

امور پشتیبانی: حسین بحریمایی

ناشر: مرکز انتشارات راهبردی نهاجا

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه، تاریخ انتشار: ۱۳۹۵، نوبت چاپ: اول

قیمت: ۷۵۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، خیابان پیروزی، ستاد نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران، دفتر پژوهش‌های نظری و

مطالعات راهبردی نهاجا، تلفن: ۳۵۷۴۳۱۵۹ - ۳۳۳۳۱۰۰۹ - ۳۵۷۴۲۳۱۲: کد پستی: ۱۷۶۵۳۴۲۴

حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول سراب پیروزی سراب پیروزی
۵۵	فصل دوم خدمت یا خیانت خدمت یا خیانت

www.ketab.ir

کتاب ریشه در مرداب از نگاه امیر سرتیپ دوم خلبان فرج الله براتپور

به نام خداوند جان و خرد

با سلام، درود و عرض ارادت خدمت برادر ارجمند جناب آقای علیرضا شریفی پور این جانب فرج الله براتپور افتخار یافتم که کتاب ریشه در مرداب را مطالعه نمایم. این کتاب را بسیار جالب و قابل بهره برداری برای علاقه مندان به تاریخ جنگ به ویژه جوانان و هم وطنانی یافتم که مایل اند آگاهی بیشتری درباره فعالیت های نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در دوران هشت سال دفاع مقدس به دست آورند. این کتاب به خود و کارکرد خود نگریستن از سوی مقابل است؛ چرا که روایت مابجا از زبان دشمن شنیده شده است. در لابلای آن ناخواسته به تحسین نیروهای ایرانی پرداخته، کاری که مورخ یونانی، هرودت در کتاب تاریخ خود کرد و با تمام جانب داری که از کشورش داشت، نتوانست در برابر بررسی حامشیان ایرانی، قلم را به دروغ بر کاغذ براند. امیدوارم که همواره خورشید حقیقت ابرهای تیره لاف و دروغ را به کنار زند تا آیندگان با تاریخ غرور آفرین این سرزمین آشنا شوند. آخر برای نگارنده این کتاب و خوانندگان ارجمند آرزوی تندرستی، توانگری و بهروری می نما.

با سلام و احترام
امیر سرتیپ دوم خلبان فرج الله براتپور

۱۳۹۴/۰۹/۱۸

پیشگفتار

داستان ریشه در مرداب، روایتگر حوادث و رویدادهایی است که نویسنده آن در هشت سال دفاع مقدس از زبان نظامیان بعثی عراق در مدت اسارت و یا هنگام پناهندگی آنان در ایران شنیده و با الهام از آنها داستان خیالی به نام «ریشه در مرداب» را به نگارش در آورده است. داستانی که شخصیت‌های آن حقیقی نیستند و همگی ساخته و پرداخته ذهن نویسنده داستان هستند. نگارنده با مهارت و چیره‌دستی خاصی، جنگ را به گونه‌ای از زبان دشمن روایت می‌کند که هر خواننده‌ای در وهله نخست پی به داستانی بودن موضوع نمی‌برد و با تصویر ازی صور خیال و زیبایی کلام نویسنده، همه شخصیت‌ها و حوادث داستان را حقیقی می‌پندارد. عیب منطبق با واقعیت‌های جنگ در ارتش بعث عراق تصور می‌کند.

نویسنده می‌خواهد با انتخاب نام ریشه در مرداب، پوچ‌گرایی و بی‌محتوایی تفکر حزب بعث عراق و در رأس آن صدام حسین رئیس‌جمهور معدوم شده عراق را در احیای تفکر برتری نژادی و رهبری عرب‌نشد، ده‌د بی‌تردید با خواندن داستان ریشه در مرداب پی به بی‌ریشه‌ای و بی‌هویتی افرادی می‌بریم که با وجود هویت اصیل اسلامی به فطرت واقعی انسانی خود پشت کرده و به پوچی و از خود بیگانگی رسیده‌اند. کسانی که ریشه در خاک ندارند و در آب مرداب ریشه دوانیده‌اند. بی‌تردید خواندن این گونه نوشته‌ها خالی از لطف نیست. به‌خصوص اینکه آثار کمی از زبان دشمن به دست ما رسیده است. فقدان آثار به جا مانده از زبان دشمن، ما را بر آن داشت که به ادبیات شفاهی و انجمن در سینه افراد محفوظ مانده است، روی بیاوریم. به همین منظور مرکز مطالعات و پژوهش‌های راهبردی نهاجا همه شاهدان و پیش‌کسوتان هشت سال دفاع مقدس را تشویق می‌کند با بازگویی قلم شیوای خود تجارب و اندوخته‌هایشان را در اختیار همگان قرار دهند تا نسل حاضر و آینده از لابه‌لای این گونه نوشته‌ها با فرهنگ ایثار، از خودگذشتگی، فداکاری و شهادت‌طلبی آشنا شوند و تجارب و تلاش‌های رزمندگان صدیق هشت سال دفاع مقدس را ره‌توشه ادامه این راه قرار دهند.

سیاس و قدردانی از نویسنده محترم جناب آقای علیرضا شریفی پور را غنیمت شمرده، که در فضای مانده از حوادث تلخ و شیرین روزهای دفاع مقدس ذهن هنری خود را برای

خلق یک اثر ماندگار تقویت کرد تا آغازگر راهی برای تکرار هنر در حماسه جنگ و دفاع مقدس هوایی باشند. بی شک بخشی از روانی ادبیات و کلام موجود در متن این اثر مدیون تلاش بی وقفه همکاران ویراستار ارجمند جناب آقای امیر هوشنگ خادام دقیق، محسن میرزاخانی و سید عباس رحیمی بیدک می باشد که در کنار گروه صفحه‌آرایی و چاپ و نشر به سرپرستی جناب آقای علیرضا سمواتی با نهایت تلاش منجر به ارائه این اثر و نهایی شدن برای عرضه به دنیای کتاب و مطالعه شده است. بر خود لازم می‌دانم تا از این تلاش‌ها سپاس‌گزاری و توفیق آنها را برای ادامه این راه و همکاری مخلصانه برای خلق آثار دیگر در آینده از خداوند بزرگ مسئلت نمایم.

مرکز انتشارات راهبردی

نیروی هوایی ا.ج.ا. ایران

لایه‌های پنهان جنگ، همواره بخش اسرارآمیز جنگ‌ها بوده و خواهد بود که در گذر روزگار، این موضوعات ناشناخته از لایه‌لای صفحات مخفی جنگ پدیدار می‌شوند.

جنگ ایران و عراق نیز از این قاعده کلی مستثنی نبود و قسمت‌های زیادی از این جنگ، پنهان باقی ماند. بخشی از این ناشناخته‌ها، مربوط به شیوه رفتاری فرماندهان ارتش عراق بود که در هنگام عملیات جنگی بروز می‌کرد. با سرنگونی رژیم بعثی عراق، تعدادی از افراد ارتش، در باب سدام حسین، شهادت به خراج دادند و اشاره‌هایی هر چند مختصر در مورد رفتار و عمارت اشتباه فرماندهان عراقی، عنوان نمودند.

این اثر، حکایتی را از گونه از رفتار فرماندهان ارتش عراق را بیان می‌کند و حاصل مطالعه ده‌ها مورد از اعتراض کارکنان اسیر عراقی است که در قالب داستان به رشته تحلیل در آمده و منبعی قابل اعتماد برای نگارنده در نگارش کتاب ریشه در مرداب گردیده است.

بخش اول کتاب مربوط به نحوه عملکرد فرماندهان نیروی زمینی ارتش عراق در زمانی می باشد که درگیر عملیات می‌شدند و برای ره‌ای خود از عواقب وخیم نبردها دست به هر عملی می‌زدند.

در بخش دوم که ادامه بخش اول می‌باشد، داستانی از نیروی هوایی عراق ارائه می‌شود که خواننده را با فضای تاکتیکی، روحی و روانی قوی‌ترین بخش ارتش عراق آشنا می‌کند که چگونه خلبان‌های عراقی در مأموریت‌های خود به بنات کارانه بودن عملیات در بمباران مناطق شهری و مسکونی آگاه بوده و با آن آشنا می‌باشند. موردی که شخصاً در زمستان سال ۱۳۶۵ در شهر کرمانشاه شاهد آن بودم که چگونه تعداد ۲۱ فروند هواپیمای متجاوز عراقی، در هشت دسته چهار فروندی وارد آسمان شهر مقاوم کرمانشاه شدند و در اقدامی ناجوانمردانه و به دور از تمامی صفت‌های انسانی، سلاح‌های مرگبار خود را بر روی شهر رها ساختند و بزدلانه از محل جنایت خویش خارج شدند و همچنین پاسخی به ادعاهای برخی از خلبان‌های بازمانده عراقی از جنگ می باشد که در خاطرات خود تلاش مذبوحانه‌ای به عمل آورده‌اند تا به عملیات‌هایی که انجام می‌دادند، رویکردی مقدس و شجاعانه بدهند. از جمله این خلبان‌ها، ژنرال علوان العبوسی می باشد که سعی دارد خلبان

های عراقی را افرادی متدین، مومن و دارای ارزش های نیک انسانی معرفی نماید؛ اما تاریخ دفاع مقدس شاهد و گواهی مستند می باشد که جنایتکارانه بودن عملیات های هوایی عراق را در بمباران مناطق مسکونی و غیر نظامی و نیز بمباران های شیمیایی گسترده را به خوبی عیان می سازد.

همانگونه که امیرسرافراز سرتیپ دوم خلبان فرج ا. براتپور با ظرافت و زیبایی به نگاه جانبدارانه و به دور از حقایق تاریخ گذشته ایران از سوی هروودت پرداخته اند، بازماندگان ارتش بعثی عراق نیز در اقدامی منفعلانه تلاش می کنند به هر نحو ممکن توجیهی برای جنایات عراقی را قائل بخشش خود بیاوند. تلاش مزورانه خلبان های عراقی در تحریف واقعیات، انگیزه ای سد تا گوش ای از جنایات رژیم بعث عراق را ارائه نمایم. در نهایت در این کتاب، بدون آنکه قصد تمسب پردازی داشته باشیم، به فداکاری های نیروهای مسلح ایران از جمله نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران با نگاهی جدید می پردازیم که چگونه در جنگی نابرابر و ناجوانمردانه با ارتش بعث عراق جنگیدند.

بر من حقیر واجب است از بزرگوای نیروی هوایی، امیر سرتیپ دوم خلبان دکتر نیک بخش حبیبی، ریاست محترم مرکز مطالعات روی هوایی، امیر سرتیپ دوم خلبان فرج الله براتپور فرمانده عملیات تاریخی اچ-۳، امیر سرتیپ دوم خلبان دکتر رضا رمضانی، امیر سرتیپ دوم خلبان سیاوش مشیری، امیر سرتیپ دوم خلبان دکتر حسین خلیلی و سرهنگ غلامرضا اسدی تقدیر و تشکر نمایم که دست ناتوانم را به گرمی فشردند و با حمایت بی دریغ خود، فرصت گران بهایی را در اختیارم قرار دادند تا براسم نشر سیار کوچکی از دلاوری های خلبان های بی ادعای نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران را ارائه نمایم.

به حقیقت برای جذب مخاطب و ارائه بهتر کتاب فوق، باید تغییرات ادبی صورت می گرفت که لازم می دانم در این زمینه از زحمات بی شائبه آقایان امیر هوشنگ خادم دقیق، سید عباس رحیمی بیدک و محسن میرزاخانی که مخلصانه کارهای مربوط به ویراستاری ادبی را به سرپرستی جناب سرهنگ سمواتی انجام دادند، صمیمانه تشکر و سپاسگزاری نمایم. لازم می دانم از زحمات برادران، سعید و مسعود عسگری ساکن فردیس کرج که همکاری

صمیمانه‌ای مبذول داشتند نیز تشکر و قدردانی نمایم. در پایان از اینکه در مدت نگارش این اثر، توانستم وظیفهٔ بزرگ پدر خانواده را برای عزیزانم، همسر فداکارم و دختران دلبندم فاطمه و مریم به انجام برسانم، صمیمانه پوزش می‌خواهم.

و تقدیم به کسانی که به جنگ، همان‌گونه که بود، می‌نگرند.

علیرضا شریفی‌پور

www.ketab.ir